

Lidt om de gamle Kinesiske såkaldte redskabsmønter og deres historie

I Kina som andre steder måtte man ved kulturens begyndelse hjælpe sig ved tuskhandel. I det 3. årtusinde f. Kr. holdtes regelmæssige markeder, især ved landets grænser, og som værdimålere blev efterhånden fastsat bestemte vægte. Søfarere og fiskere bragte kaurimuslinger med hjem fra det indiske ocean, den blev først benyttet som smykker, senere som værdimåler. Kauri-muslingen blev også bragt til For- og Bagindien og til Afrika, og så sent som omkring 1900 kunne man i det sydlige Kongo, købe et hakkeblad af jern for 300 kaurier, en høne kostede 500, mens man for en slavinde måtte betale mellem 4000 og 8000 kaurier. I Kina blev kauri-muslingen senere fremstillet i bronze.

Først i begyndelsen af Chou dynastiet ca. 1000 f. Kr. begynder møntens historie i Kina. Det var på den tid da Saul herskede i Israel, og vi herhjemme var midt i den ældre broncealder. Der skulle gå endnu ca. 2000 år, før de første danske mønter blev slået i Hedeby i Sønderjylland.

Blandt de ældste kinesiske mønter er ringmønterne, der havde udviklet sig til virkelige ringe og havde et rundt hul i midten.

Også de ret store spademønter hører hjemme blandt de ældste. Af andre rigtige gamle Kinesiske mønter er den såkaldte "klangplademønt", der havde en form nærmest som en brobue, og som formodes også at stamme fra de første århundreder af Chuo dynastiet (1122-255) f. Kr. Disse mønter var formindskede efterligninger af klangplader, der som musikinstrumenter spiller en stor rolle ved rytmiske danse, ved arbejde og gudsdyrkelse.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63
Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. DeeLe
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 110 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Under Chou dynastiet lavedes også mønter der lignede hakker, skovle o. s. v. . de var alle af bronze og var formindskede udgaver af de redskaber der anvendtes til landbruget, jagten og i husholdningen.

De store knivmønter fra det 7. til 4. århundrede f. Kr. og benævnes "Chi-knive". Navnet kommer af, at de blev støbt i lensstaten Chi.

Fra det 4. til 3. århundrede er kniven mindre og tyndere - og benævnes "Ming-knive", navnet er taget fra byen af samme navn. Den kinesiske 'benævnelse' for knivmønterne er "Tao". Også "PU" mønterne stammer fra Chou dynastiet og har sikkert været en efterligning af et gammelt agerbrugsredskab, en "gravegaffel". "Pu" er iøvrigt et gammelt kinesisk skrifttegn.

Omkring 600 f. Kr. skal også de såkaldte dødningshoved - mønter (Kauri-muslingen efter lignet i bronze) have været i brug. Navnet har disse mønter fået fordi de blev brugt til at putte i den døde næsebor for at lukke onde ånder i skikkelse af myrer ude. I gravene findes disse altid i kranierne.

Før de omtalte formindskede udgaver blev fremstillet havde almindelige redskaber, der også var af bronze, været meget efterspurgt og højt vurderet i tuskhandelen. Derfra og til at anvende dem som værdimålere var ikke langt. Da det var temmelig besværligt med de store redskaber, fik kineserne den gode ide at støbe dem i formindsket målestok, senere blev de yderligere formindsket, og man forsynede dem med skrifttegn.

Disse redskabsmønter har været i brug i de forskellige egne af det store rige op mod tusinde år. De blev 221 år f. kr. erklæret for ugyldige og inddraget af kejser Shi -Wang Ti (249-210). Det var lykkedes denne kejser at undertrykke, alle mindre fyrster og samle deres rige til et Stor-Kina.

Medlemssalg nr. 467
tirsdag den 9. oktober 2018

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Haderslev 5 krone uden kontrol nr. Si. 52	0	40	
2	38	DK Varnæs 1 mark Si. 112	0	95	
3	38	DK 5 kroneseddel 1942+10 krone seddel 1943	Lot	25	
4	38	DK J.A.K. 5 krone Nørre Løgum Si. 5	1	40	
5	38	DK J.A.K. 10 krone Nørre Løgum Si. 6	1-1+	50	
6	103	D 10 stk notgeld	Lot	20	
7	103	D 10 stk notgeld	Lot	15	
8	103	D 10 stk notgeld	Lot	15	
9	103	D 10 stk notgeld	Lot	15	
10	103	D 10 stk notgeld	Lot	15	
11	103	D 7 stk notgeld	Lot	10	
12	103	D 10 stk notgeld	0	30	
13	103	D 10 stk notgeld	0	30	
14	103	D 10 stk notgeld	0	30	
15	103	D 10 stk notgeld	0	30	
16	103	D 10 stk notgeld	0	30	
17	103	D 10 stk notgeld	0	30	
18	103	D 10 stk notgeld	0	30	
19	103	D 10 stk notgeld	0	30	
20	103	D 10 stk notgeld	0	30	
21	22	DK JAK Ravsted 5 kr	1-	25	
22	22	DK 1 kr 1921Z	1	5	
23	22	D Steinfeld 4 x 25 pf 31.07.20	0	10	
24	22	D Tinum (Sylt) 50 pf 15.08.21, 1 m 15.08.21, 2 m 01.04.21	0	20	
25	85	D Santomischel 0,5 m 31.12.14	0	20	
26	85	D Kemberg 5 pf 01.11.18, Glasshütte 5 stk 01.08.21	0, lot	25	
27	85	D Hildesheim 50 pf 18.10.13, Mannheim 50 pf 01.10.20, Stolberg 50 pf u.å., Kahla 50, 75 pf 15.08.21	Lot	20	
28	85	D Oebisfelde-Kaltendorf 10 pf u.å., Kolberg 10, 25, 50 pf 01.03.17, Schwarbmünchen 5,	Lot	16	

		50 pf 01.03.17			
29	85	D Immenstadt 50 pf 04.18, Hamburg 50 pf 01.06.20, Niebøl 50 pf 20.04.20, Malente 2 x 50 pf 01.06.21	lot	20	
30	85	D Halbenstadt 10 pf 02.11.20, Hannover 25 pf 01-12-19, 50 pf 01.3.20, Passua 1, 5 pf, Pymont 50 pf, Stedesand 25, 30 pf, Husbyholz 50 pf	Lot	15	
31	85	D Braunschweig 10 pf, Posdorfer 25 pf, Braunlage 10 pf, Vilsbiburg 2 pf	Lot	20	
32	85	D Kamen 25 pf, Kaltennordheim 50 pf, Flensburg 4 stk, Lippspringe 50 pf	lot	20	
33	85	D Passing 25 pf, Gotha 50 pf, Würzburg 50 pf, Sigmaringen 2 forsk 50 pf	Lot	25	
34	85	D Stade 2 x 10 pf, Nachterstadt 5 pf, Gluckburg 50 pf, Göttingen 25 pf	Lot	20	
35	85	D Halberstadt 25 pf, Osterholz 10 pf, Ellerhoop 25 pf, Malente 50 pf	Lot	20	
		Mønter			
36	38	DK 2 øre 1892	1-1+	150	
37	38	DK 2 øre jern 1918	1++	50	
38	38	DK 1 krone 1876	1+	350	
39	38	DK 1 medalje Holstebro 1982	1+	20	
40	38	DK 1 medalje Rebild National Park	01	20	
41	38	Dk 1 medalje Frøslev Lejren 1983	01	20	
42	38	DK 1 emblem De Danske Forsvarsbrødre	Pæn	35	
43	38	DK 1 emblem Carlsberg	Pæn	20	
44	38	Grønland 5-10-20-50-100 kg udlandskulregn	1-1+	250	
45	38	D 50 pfennig med egeløv 1877A	1-1+	20	
46	38	D 50 pfennig Deutsches Reich 1924A	1+	20	
47	38	D 20 pfennig Deutsches Reich 1890J	1+	20	
48	38	D 25 pfennig Deutsches Reich 1911J	1+	20	
49	38	D 1 Reichsmark 1925E	1+	20	
50	38	D 2 Deutschemark 1951F	1+	25	
51	86	DK Fr. 2 2 skilling 1559 H11 📷	1+	950	
52	86	DK Fr. 2. 1 Mark 1564 H14 📷	1+	1750	
53	86	DK Chr. 4. 1 Hvid 1602 H86 📷	1+	700	
54	86	DK Chr. 4. 1 Mark 1608 H95 📷	1(+)	600	
55	86	DK Chr. 4. 1 skilling 1619 H80F Si21.6 📷	1(+)	500	

56	86	DK Chr. 4. 12 skilling 1624 H132 📷	1+	800	
57	86	DK Chr. 4. 6 skilling 1629 H140B Si50.2 📷	1+	500	
58	86	DK Fr. 3. 3 skilling Lybsk 1642 H4A Bremen Verden 📷	1(+)	280	
59	86	DK Fr. 3. 2 skilling 1654 H130B Si17.1 Kejserkrone 📷	1(+)	750	
60	86	DK Fr. 3. 2 skilling 1665 H134A R 📷	1	950	
61	86	DK Fr. 3. 3 skilling Lybsk 1667 H152 Si.150.2 📷	1+	950	
62	86	DK Fr. 6. 2 skilling 1815 H23 📷	0-01	250	
63	86	Spanien 2 reales 1721 (Hispanium) 📷	1	40	
64	86	DK Bisp Absalon Københavns Rådhus 1904	1	30	
65	86	1 pose militærtegn	Lot	35	
66	86	1 pose plastpoletter	Lot	25	
67	178	DK 25 øre 2008	0	15	
68	178	DK 10 øre 1918	1+	15	
69	178	DK 20 kr 1990 Dr Margrethe 50 år	0/01	30	
70	178	DK 5 kr 1969	01	35	
71	178	DK 25 øre 1891	1/1-	50	
72	178	DK 25 øre 1905	1/1-	40	
73	178	DK Bankmøntsæt 1973	0	20	
74	178	DK 1 kr 1959	1	80	
75	178	DK 2 kr 1924	1-	50	
76	178	DK 1 øre 1912	1+	20	
77	178	DK bankmøntsæt 1975	0	15	
78	178	DK 4 sk 1854 rigsmønt	1-	25	
79	178	DK 25 øre 1916	1+	90	
80	178	DK 1 sk 1856	1+	40	
81	178	DK 10 kr 1986 Krp Frederik 18 år	0	30	
82	83	Norge 20 kr 2000	1+	15	
83	83	Grønland 1 kr 1957	1(+)	50	
84	83	DK ½ sk 1857 Si8.2	1+	20	
85	83	DK 1 øre 1897	1(+)	20	
86	83	DK 1 øre 1907	1+	10	
87	83	DK 1 øre 1913 ks	1(+)	5	
88	83	DK 1 øre 1922	1+	15	
89	83	DK 2 øre 1918j	1	15	
90	83	DK 2 øre 1920	1	5	
91	83	DK 2 øre 1927N	1+	10	

92	83	DK 10 øre 1919	1+	15	
93	83	Holland 1 cent 1948, 55, 58, 60, 69, 70 5 cent 1954, 60, 64, 72	1-1+	15	
94	83	Holland 10 cent 1948, 50, 55, 56, 58, 59, 63, 64, 65, 67, 71, 72 25 cent 1950, 55, 64, 65, 69, 72	1+	25	
95	83	Sverige 1 øre 1926, 50 2 øre 1946 5 øre 1925, 36, 37, 2x 40, 2 x 50 10 øre 1964 50 øre 1947	1-1+	50	
96	9	DK 2 kr 1888 jub	1++	75	
97	9	DK 2 kr 1912 jub	1+	45	
98	9	DK 2 kr 1930 jub	1+	20	
99	9	DK 2 kr 1937 jub plettet	01	20	
100	9	DK 2 kr 1953 jub	01	45	
101	9	DK 2 kr 1958 jub	0	30	
102	9	DK 5 kr 1964 jub	0	30	
103	9	DK 2 kr 1930 jub	1+	20	
104	9	DK 2 kr 1930 jub	01	20	
105	9	DK 2 kr 1958 jub	0	30	
106	7	DK 25 øre 1924-1947 excl 1933 og 1935 alle med lim rester på bagside	lot	hb	
107		DK 5 øre, 2x 10 øre, 2x 25 øre 1975; 5 øre, 10 øre, 25 øre 1978; 1 kr 2x 1975, 76, 2x77,78	0	5	
108		DK 2 kr 1938	1	20	
109		DK 10 øre 1907	1+	5	
110		DK 3 sk lybsk 1643 H176A	1	50	
111		Frankrig 19 mønter	Lot	hb	
112		Preussen 4 groschen 1809	1/1-	hb	
113		Arabisk, ubestemt	1	25	
114		Rom, 4 stk. ubestemt, 3-4. årh.	1-	50	
115		Byzanz, Nikom. follis, lidt ir,	1(+)	30	
116		Rom, sesterts, Vespasian(?)	1	60	
117		Rom, Konstantin I (?) + 2 ubest.	1+	30	
		Sedler			
118		D Privat notgeld 2 mark 01.10.22 "F. Bruckmann A.G" München karton	1+	50	
119		D Privat notgeld Stadt Siegen 2.000.000 mark 17.08.28	1	35	

120		D Privat notgeld 25, 75 pf 1,6 mark 01.07.21 Braunschweig Kraftverkehrs gesellschaft Catalog: Grab.156.1	01-0	30	
121		D Privat notgeld Stendal 50 pf Bäckerei K. Lersch	0	30	
122		D Privat notgeld Blumenthal (Hann.) 2 mark 12.08.14 Bremer Woll-Kämmerei Serie 2	0	10	
123		D Privat notgeld München 5, 20 pf 12.04.17 Brauerei zum Franziskanerkeller	0	40	
124		D Privat notgeld Magdeburg 5, 10 pf Gutschein Saccharin-Fabrik vorm. Fahlberg, List & Co	0	35	
125		D Privat notgeld Hof 21 pf gold 26.11.23 Verband Süddeutcher Textil-Arbetgeber	1	10	

📷: se billede på www.nfns.dk

Han gjorde nu den runde mønt med firkantet hul i midten til fælles og eneste betalingsmiddel. Mønter af denne type var dog allerede bragt i anvendelse 300 år tidligere, i året 523 f. Kr.

Det var iøvrigt denne kejser, der begyndte opførelsen af den kinesiske mur, som i hele dens længde kom til at strække sig over 2000 km. Med Shi Wang Ti's indførelse af den runde mønt "Tsien" fandt det kinesiske møntvæsen den form, som det i det store og hele har bevaret lige til kejsertidens ophør 1912.

Fra år 9 til 23 regerede kejser Wang Mang, der forsøgte at genoplive de gamle "Pu", mønter. Han lavede desuden nogle knivmønter, der meget mindede om yalelåsngler, men med ham forsvandt disse ejendommelige mønter igen.

Kaj Brøchner Lomborg.

Bragt i blad nr. 32 den 12. oktober 1966

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 10. april 2018

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris			
1	45	22	120	43	28	64		85	45	106	45	
2	45	23	150	44	26	65		86	30	107	45	
3		24		45	20	66	200	87	34	108	45	
4	20	25		46	310	67		230	88	48	109	45
5	10	26		47	300	68		240	89	60	110	60
6	28	27		48	630	69	40	90	50	111	45	
7	45	28		49		70		91	28	112	25	
8	75	29		50		71	50	92		113	12	
9	75	30	70	51	325	72	40	93		114	10	
10		31		52	900	73	5	94	55	115	10	
11	20	32	195	53	450	74	26	95	48	116	10	
12	1200	33		54	1480	75	28	96		117	10	
13		34	20	55	250	76	155	97	100	118	5	
14	10	35	95	56	300	77	14	98	15	119	10	
15	5	36		57		78	30	99	62	120	10	
16	500	37	95	58	440	79	10	100		121	10	
17	400	38		59	1275	80	16	101	20	122	5	
18	18	39		60		81	14	102	5	123	5	
19	28	40		61	390	82	5	103	10	124	10	
20	10	41	20	62	350	83	48	104	15	125	10	
21	15	42	38	63	350	84	80	105	8	©		

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 9. oktober 2018 kl. 19.30** i Nygadehuset, Aabenraa.
Auktion lots er klar til gennemsyn kl 18.30

Da foreningens beholdning af kommission mønter er ved at være solgt, vil vi gerne opfordre medlemmerne til at indlevere mønter til salg.